

Aangepaste voeding als onderdeel van genezingsproces

In voorgaande edities van Pet & Garden gaven we reeds aan dat aangepaste voeding een aantal gezondheidsproblemen bij honden en katten kan voorkomen of behandelen. In dit laatste geval gaat het om specifieke dieetvoeders die enkel bij dierenartsen verkrijgbaar zijn.

Wij vroegen aan dierenarts Natalie Van Hoe, toegeleid op het vlak

van dermatologie, wat we precies van een aangepaste voeding kunnen en mogen verwachten.

HERSTELDIEET

Na het voltooien van haar studies tot dierenarts legde Dr. Van Hoe zich toe op huidziekten bij hond en kat. Ze volgde een intensieve opleiding in Utrecht, werd assistente dermatologie aan de

faculteit dierengeneeskunde te Merelbeke en volgde verschillende congressen en workshops. Na in Wenen een extra specialisatiecursus dermatologie te hebben gevolgd, vestigde Dr. Van Hoe zich in Vorselaar, waar ze een eigen praktijk oprichtte. Dankzij haar ervaring in cytologie voert ze bijna alle onderzoeken zelf uit. Niet alleen de kostprijs van een onderzoek wordt daardoor een flink stuk goedkoper, ook de resultaten zijn onmiddellijk bekend, waardoor het instellen van de juiste therapie snel kan ingesteld worden.

"In praktijk kunnen we verschillende diëten aanwenden om honden en katten van bepaalde problemen te verlossen. In de eerste plaats hebben we het hersteldieet dat na een ziekte of chirurgische ingreep wordt ingesteld om het dier er fysiek weer bovenop te helpen. Dit specifieke dieet is smakelijk en voedzamer dan het doorsnee voer. Het bevat meer eiwitten en aminozuren om de wondgenezing te bespoedigen en de spieropbouw te ondersteunen. Dieren die lang aan een infuus hebben gelegen kregen wel veel vocht binnen, maar missen kalium. Een hersteldieet zal ook het kaliumgehalte en daardoor de vochtuithouding terug op peil brengen. Hersteldiëten zijn slap van consistentie zodat het dier het voedsel gemakkelijk opneemt. Eventueel kan het voer aangelengd worden met water om op te spuiten of via

een sonde in de maag te brengen. Ook als de hond geen eetlust vertoont, kan het voer eenvoudig en snel worden toegediend."

BLAASGRUIS EN -STENEN

Een tweede soort dieet bindt de strijd aan met blaasgruis of blaasstenen. "Honden en vooral katten vormen vrij gemakkelijk blaasgruis. De behandeling vergt een nauwkeurig vooronderzoek aangezien er twee soorten stenen bestaan die een totaal tegengestelde behandeling vergen. Struvietkristallen bestaan uit magnesium, ammonium en fosfaat en vormen zich in een alkalische omgeving (hoge zuurtegraad of pH van de urine), terwijl calciumoxalaatstenen zich net in een zure omgeving (lage zuurtegraad of pH) ontwikkelen. Wij voeren voorafgaand microscopisch onderzoek uit en analyseren de resultaten om te bepalen over welk soort stenen het gaat. Struviet kan perfect behandeld worden met een specifieke dieetvoeding die de zuurgraad van de urine verhoogt en de struvietstenen oplost. Calciumoxalaatstenen daarentegen moeten operatief verwijderd worden. Dieren die aanleg hebben voor oxalaatstenen kunnen later, na genezing, wel preventief behandeld worden met een aangepast dieet om het ontstaan van stenen te voorkomen. Het spreekt voor zich dat we goed moeten weten om welke

stenen het gaat. Katten met oxalaatstenen mogen in geen geval een zuurtegraadverlagend dieetvoer toegediend krijgen. Een vergissing kan catastrofale gevolgen hebben, vandaar dat wij hameren op een correcte diagnose en mensen afraden om zelf te gaan experimenteren met diëten. De dieetvoeders bevatten ook extra antioxidantia om de blaaswand te beschermen. Een derde soort stenen zijn de uraatkristallen die ontstaan ten gevolge van een metabolismeprobleem. Ook deze kunnen opgelost of preventief behandeld worden met een aangepast dieet.

MAAG- EN DARM-PROBLEMEN

Chronische maag- en darmontstekingen, diarree, krampen, winden,... kunnen het gevolg zijn van een allergische reactie op bepaalde eiwitten. Eiwitreacties kunnen zich overigens ook uiten in overgevoeligheid en irritatie (intense jeuk) van de huid. "Sommige dieren verdragen een bepaald eiwit niet, waardoor ontstekingen ontstaan ter hoogte van de darm. Dit probleem pakken we aan door medicatie in samenwerking met aangepast voeder. Dat kan door een voeder te geven dat geen reactie uitlokt. We schakelen dan over op een zogenaamd 'hypoallergeen' voer, wat niet meer is dan een 'eliminierend voer' met daarin andere eiwitbronnen (zalm, eieren, hert, eend) dan in

de normale voeders. Door de dieren een eiwitbron (= vlees- of vissoort) te geven die ze niet kennen, hopen we de allergische reactie tegen te gaan. We kunnen ook een voer geven met kleinergemaakte eiwitten zodat ze geen binding kunnen maken op de mastcellen die jeuk veroorzaken. Door middel van hydrolyse wordt het moleculair gewicht van het eiwit kleiner dan 3000 dalton, zo ontstaan er geen koppelingen, want daarvoor heb je 10.000 dalton nodig. De eiwitbron kip wordt gehydrolyseerd zodat het eiwit niet als dusdanig wordt herkend. Om te weten te komen of het maag- of darmprobleem of de allergie in de huid het gevolg is van een reactie op de eiwitbron geven we gedurende zes weken een zeer streng testdieet dat enkel bestaat uit gehydrolyseerde kip en maïs. Is de jeuk verdwenen, dan is de kans zeer groot dat het probleem bij de voeding ligt. Dan begint een fase van experimenteren en elimineren, want bepaalde allergieën kunnen ook ontstaan als reactie op andere stoffen dan eiwit uit vlees. Het is vaak een zoektocht met telkens weer toevoegen en weglaten van grondstoffen om precies te vinden welk ingrediënt aan de basis van het probleem ligt. Eenmaal we weten waar het aan ligt, kan een aangepast dieet starten en heeft het dier geen last meer. Honden en katten kunnen overigens met verschillende darmproblemen te

wel symptomatische als specifieke therapieën noodzakelijk zijn. Een speciaal dieet is hier dikwijls wenselijk. "De prognose voor een hond met CNI is altijd ongunstig, maar wanneer er vroegtijdig ingegrepen wordt is het mogelijk om de patiënt geruime tijd in een bevredigende klinische toestand te houden. Wanneer de nier voor 75% niet meer werkt, kunnen we dat zien aan de verhoging van bepaalde waarden in het bloed die duiden op het niet langer verwijderen van toxische

stoffen of afbraakproducten via de urine. De nier is een soort filter van het bloed die kan verstopt raken. Is de nier voor driekwart verstopt, dan heeft het dier een probleem dat niet kan genezen, maar we kunnen wel de levenskwaliteit verhogen en de levensduur verlengen. In de beginfase van deze chronische ziekte merken we aan de licht gestegen waarden in het bloed dat er iets aan de hand is. In dat geval kunnen we het ziekteproces sterk remmen door een gepast dieetvoer te geven. In het voer steekt heel weinig, maar wel zeer hoogwaardig eiwit en meer oplosbare vezels. We proberen op die manier de aanmaak van toxische stoffen te beperken."

ANDERE DIËTEN

Ook voor minder vaak voorkomende problemen, bestaan er speciale diëten. "Dieren met leverproblemen krijgen een voer dat de lever ontlast. Wanneer we te maken hebben met vervetting van de lever of ontsteking van de gal, dan geven we een dieetvoer dat weinig vetten bevat, maar wel goed resorbeer-

bare ingrediënten en gemakkelijk verteerbare eiwitten. Er bestaan ook koolhydraatbeperkende diëten tegen kanker. Koolhydraten zijn immers een belangrijke voedingsbron van de kanker. We geven dan een voer met meer vetten en eiwitten en beperken de koolhydraten om de kanker als het ware uit te hongeren. Er zijn ook specifieke tanddiëten met grotere en hardere brokken zodat de dieren meer en harder moeten kauwen. Door het vet te concentreren aan de buitenkant van de brok, verhoogt de smakelijkheid, maar er steken ook meer vezels in om een stevig brokje te bekomen dat minder snel verkruimelt. Door het schurende effect gaan we tandplaque en tandsteen tegen. Tanddiëten bevatten ook minder eiwitten en calcium omdat dit bouwstenen kunnen zijn voor bepaalde tandaandoeningen."

kampen krijgen. Een niet onaanzienlijk deel daarvan kan perfect met aangepaste voeding worden opgelost. Aan de andere kant is niet iedere allergie terug te voeren op de voeding. Het kan bijvoorbeeld ook om een vlooiënallergie gaan."

NIERDIËTEN

Honden kampen vaak met nierinsufficiëntie. Chronische nierinsufficiëntie (CNI) komt veel voor bij oudere honden. Een vroege diagnose is erg belangrijk voor de behandelingsstrategie, waarbij zo-

